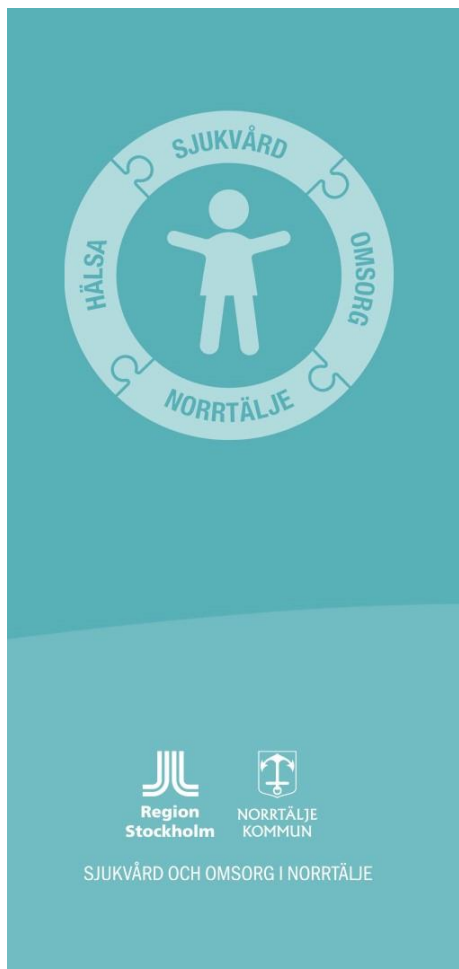

MAS & MAR NYHETSBREV

December 2025

Hej!

Juletider är här och året börjar närma sig sitt slut. Under 2025 har det hänt mycket inom den kommunala hälso- och sjukvården och tillsammans har vi tagit flera viktiga steg mot en mer sammanhållen och nära vård – alltid med invånaren i fokus.

Under året har vi bland annat avvecklat Procapita och stärkt våra arbetssätt genom införandet av nya journalsystem och rutiner. Många av er har genomgått kompetenshöjande utbildningar inom munhälsa, ROAG, palliativ vård, VEK, förflyttningskunskap och aktiverande arbetssätt.

Tillsammans med er har vi haft flera givande uppföljningar, avstämningar och samverkansträffar som bidragit till ett gemensamt lärande med patienten i fokus. Ett stort tack för ert engagemang, ert förtroende och ert dagliga arbete för att erbjuda en trygg, säker och kvalitativ hälso- och sjukvård till våra invånare i Norrtälje.

Vi ser fram emot ett fortsatt gott samarbete under 2026!

LÄKEMEDELSUTBILDNING FÖR CHEFER & FORTSATT SATSNING INOM LÄKEMEDEL MED FOKUS PÅ WEBBUTBILDNINGAR OCH DIGITALA TESTER INFÖR DELEGERING

Välkommen 18/12 kl 9-12.00 till Norrtäljesalen i Norrtälje Kommunhus. (Outlook inbjudan har gått ut enligt vår ”vanliga sändlista”). Detta är ett led i vår fortsatta satsning inom

läkemedelsområdet inom kommunal hälso- och sjukvård. Utbildare är våra uppskattade föreläsare från Apoteket Therese och Anna. Utbildningen riktar sig till chefer (verksamhetschefer, HSL-ansvariga och enhetschefer & bitr chefer).

Om utbildningen ”Chefers ansvar för säker läkemedelshantering”

Utbildningen ger dig som chef en ökad kunskap om regelverken kring läkemedelshantering och ökad förståelse för ditt ansvar som chef.

Utbildningens syfte och innehåll

Att få grundläggande kunskap om och ökad förståelse för de krav som ställs på läkemedelshantering enligt Socialstyrelsens föreskrift HSLF-FS 2017:37 & lagar kopplat till det ansvar som vilar på vårdgivare, chefer och delegerad personal i arbetet med läkemedel.

Innehåll

Under utbildningen går vi igenom de förutsättningar som krävs för en säker läkemedelshantering och de krav som ställs på medarbetare. Du får en översikt över gällande föreskrift och exempel på åtgärder för en ökad patientsäkerhet.

Genomförande

Utbildningen ges med diskussioner i mindre grupper vilket uppmuntrar till dialog och erfarenhetsutbyte.

Under utbildningen varierar föreläsning med verkliga exempel och diskussioner.

Utbildningen omfattar 3 timmar & vi kommer också informera om hur verksamheten får möjlighet till gratis webbutbildning och kunskapstester inom läkemedelshantering som är blir en grund inför en delegering. Se gärna informationen i bifil.

Observera att beställningar av MAS Anna inte kan genomföras förrän efter juledigheten och då med start 2/1-2026.

FÖRTYDLIGANDE GÄLLANDE OREGLERADE MEDICINSKA ARBETSUPPGIFTER

Som ni redan vet, upphör från och med den 1 januari 2026 nuvarande reglering kring delegering av medicinska arbetsuppgifter dvs rehabilitering- och andra medicinska arbetsuppgifter såsom ex katetersättning, såromläggning, skötsel av stomi, sondmatning etc. Det innebär att vårdgivaren får ett tydligare ansvar för att fastställa vilka oreglerade medicinska arbetsuppgifter som fortsatt ska delegeras till omsorgspersonal, alternativt kan fördelas utan delegering eller endast utföras av HSL-personal. Huvudsakliga författningar som reglerar detta är Patientsäkerhetslagen och Patientdatalagen.

Inom rehabiliteringsområdet används delegering generellt mycket sparsamt. Vanliga förflyttnings- och träningsordinationer fördelas till omsorgspersonal som sedan utför dessa förflyttnings och träningsordinationer.

Det förekommer dock vissa rehabiliteringsuppgifter som kan innebära riskfyllda moment för patienten om de utförs av personal utan formell kompetens.

Exempel på sådana uppgifter är:

- Hantering av avancerade ortoser, korsetter, proteser där felhantering kan innebära hög skaderisk
- Lyftning av hård nackkrage
- Ståträning på tippbräda
- TENS-behandling
- Gångträning vid partiell belastning

Dessa uppgifter kan, vid behov, delegeras – och då under förutsättning att det finns en fastställd rutin som säkerställer en trygg och patientsäker delegeringsprocess.

Från och med januari 2026 kommer en uppdaterad PM kring delegering finnas på vår hemsida, innan det att direktionen fastslår våra nya MAS & MAR riklinjer.

Det finns även uppgifter som alltid klassas som en legitimerads uppgift och därmed aldrig kan delegeras till omsorgspersonal. Exempel på det är:

- Byte av nackkrage vid instabil nackfraktur
- ADL-bedömningar
- Utprovning av hjälpmedel
- Medicinska bedömningar av hälsotillståndet
- Behandlingar vid instabilt hälsotillstånd som kräver analys av värden och/eller bedömning av hälsotillstånd för att avgöra fortsatt behandling.

Bedömningen av om en uppgift kan delegeras/fördelas ska alltid baseras på riskbedömning och riskanalys. Om sådan bedömning inte genomförs kan uppgiften vare sig delegeras eller fördelas till omsorgspersonal, vilket innebär att den ska utföras av legitimerad personal.

- Exempel:

En patient med hård nackkrage kan behöva daglig hjälp med att lufta kragen och utföra enklare hudvård. Uppgiften innehåller riskmoment som kan leda till allvarlig skada om den inte utförs korrekt – det finns hög risk för felhantering enligt riskanalysen. Därför kan uppgiften inte fördelas till omsorgspersonal, utan måste delegeras i stället. Om personal får reell kompetens genom delegering kan uppgiften utföras på ett säkert sätt. Finns ingen delegerad personal behöver fysioterapeut eller sjuksköterska bistå patienten med daglig luftning av kragen.

Kontentan är att verksamheten behöver ha tydliga fastställda rutiner för de oreglerade medicinska arbetsuppgifter som finns i verksamheten och hur de omhändertas så patientsäkerheten en god och säker vård säkerställs i verksamheten. Se även förtydligande i bifil.

[Läkemedel – delegera läkemedelshantering \(särskilt reglerad\). För hälso- och sjukvården och tandvården - Socialstyrelsen](#)

INFORMATION FRÅN SODEXO HJÄLPMEDELSERVICE

Leveranser

Frågan om möjligheten till två fasta leveransdagar till Norrtälje förhandlas just nu med Sodexo. Detta skulle underlätta logistiken kring leveranser av hjälpmedel samt hanteringen av hämtordrar, och är dessutom en viktig del i utskrivningsprocessen. Preliminärt datum för utkörning på fasta dagar är i mitten av januari 2026. Mer info om det kommer senare.

SWEDEM KVALITESREGISTER

Från och med 2026 behöver samtliga SÄBO i Norrtälje ansluta sig till kvalitetsregistret Svedem. Vi vill därför påminna er om att säkerställa att avtal tecknats med Svedem och att arbetet med implementeringen påbörjas. I februari kommer vi att bjuda in Svedem till vår samverkansträff för att ge er stöd i införandet av registret. Till dess uppmanar vi er att ta del av följande material:

Inbjudan: Digital nätverksträff om SveDem

29 januari 2026 kl. 13.30–15.30 via Teams

SveDem – Svenska registret för kognitiva sjukdomar/demenssjukdomar – bjuder in till en digital nätverksträff för personal som arbetar inom kommunal verksamhet samt privata aktörer som utför vård och omsorg på uppdrag av kommuner.

Nätverksträffen riktar sig både till er som redan har avtal med SveDem och vill få inspiration i ert fortsatta arbete, och till er som är nyfikna på SveDem och vill veta mer om hur SveDem kan stödja utvecklings- och förbättringsarbete i er verksamhet.

Läs mer här: [Webbinarier - SveDem](#) & anmäl er om behov finns på: [Anmälan sker via denna länk på vår hemsida senast den 27 januari >>](#)

NATIONELL SÅRLÄKNINGSDAG 5 FEBRUARI

Varje år bjuder RiskSår in till en digital Nationell Sårläkningsdag med ett fullspäckat program. Många uppskattade och spännande föreläsare. 2026 Sårläkningsdag kommer att äga rum torsdag 5 februari 2026, allt sker digitalt.

Läs mer här: [Nationell Sårläkningsdag - RiksSår](#)

VEK OCH INFORMATION FRÅN VÅRDHYGIEN

För er som inte kunde delta när Vårdhygien informerade om VEK (Vårdhygienisk egenkontroll) delas bildspelet i bifiler.

Här är också länk till [Luftvägsinfektioner slutenvård och säbo.pdf | Vårdgivarguiden](#) som kan vara till gott stöd i arbetet på säbo. Det kommer uppdateras inom kort, så se till att ni via länken sedan skriver ut den senast uppdaterade versionen.

Vårdhygien tipsar om att prenumerera på deras nyhetsbrev, då får man information när uppdateringar görs eller annan nyttig information inom området. Här är länken till nyheter att prenumerera på: [Prenumerera på nyheter |](#)

[Vårdgivarguiden](#)

Sist men inte minst länk till hemsidan där protokoll, checklista, mall och power point presentation finns för VEK. Väj där Särskilt boende (SoL & HSL) [Protokoll för vårdhygienisk standard i särskilda boendeformer](#)

Behöver ni stöd och hjälp att komma igång med VEK, eller har andra frågor rörande smitta och hygien. Tveka inte att kontakta de hygiensjuksköterskor på Vårdhygien som bland annat arbetar med Norrtälje på säbo.

TIOHUNDRA SÄBO, kontakta:

Fanny Bergman

Hygiensjuksköterska Direkt: 08- 123 139 66 Mobil: 072- 459 69 66 E-post: fanny.bergman@regionstockholm.se

PRIVATA SÄBO, kontakta:

Monica Ling-Roos Hygiensjuksköterska

Tel: 08-123 130 92 Mobil: 070-091 37 49 E-post: monica.ling-roos@regionstockholm.se

FRÅN DEMENSCENTRUM

Ladda gärna ner appen Demensbibblan - en app för både anhöriga och vårdpersonal - där finns mycket information, utbildningar, e-böcker, filmer om demens: [Välkommen till Demensbibblan | Demenscentrum](#)

Vi påminner också om att det finns mycket värdefullt material på Demenscentrum som kan underlätta samverkan och vård för personer med demenssjukdomar

[Anhörig | Demenscentrum](#)

[MIN PÄRM | Demenscentrum](#)

[Checklista | Demenscentrum](#)

[Diagnosintyg | Demenscentrum](#)

[Gränsöverskridande demensteam/kognitivt team | Demenscentrum](#)

[Kontaktformulär | Demenscentrum](#)

[Vårdplan | Demenscentrum](#)

Anhörigguider del 1-3 kan i år beställas kostnadsfritt, så passa på innan årets slut, de är väldigt genomarbetade och bra material att ge anhöriga.

Webbinalet ”Verktyg för hjärnhälsa med FINGER-modellen”

Om du missade webbinalet, vill se det igen eller kanske tipsa någon om det så finns nu en textad inspelning här:

https://youtu.be/o4YbHwjLf4M?si=ilvgM_YXAd3H5KoM

FORUM CARPE

Forum Carpe är en kommunsamverkan inom funktionshinderområdet i Stockholms län. Syftet med samverkan är att erbjuda yrkesverksamma inom området kompetens- och verksamhetsutveckling som ska leda till insatser av god kvalitet för personer i behov av stöd. Forum Carpes verksamhet syftar även till att främja arbetet med en kunskapsbaserad praktik.

Forum Carpes målgrupp är anställda inom samverkanskommunerna på alla nivåer inom området stöd till personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri samt kommunernas HSL-organisationer både på utförar- och myndighetssidan.

Titta gärna i det medföljande bladet från Forum Carpe i detta nyhetsbrev och se om det finns några utbildningar som kan vara aktuella för era medarbetare.

FaR WEBBUTBILDNING & HÄLSNING FRÅN FaR KOORDINATOR

Nu finns FaR webbutbildningen från Socialstyrelsen klar. Den finns som en öppen utbildning, vilket innebär att man inte behöver logga in i utbildningsportalen. Man kan då inte få något kursintyg, men den öppna lösningen gör att ni i verksamheterna lättare kan lägga in länken i era egna system eller i interna mailutskick. Så sprid gärna! [Socialstyrelsen öppna utbildningar](#) Länkar mm

- Här finns direktlänk: [Socialstyrelsen öppna utbildningar](#)
- Den kommer snart också ligga på <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/god-och-nara-varld/framja-halsa-och-forebygga-ohalsa/fysisk-aktivitet-pa-recept-FaR/>

Vårt arbetssätt och framsteg - 2025 har varit ett år där vi fortsatt att utveckla den nationella satsningen kring FaR – Fysisk aktivitet på recept, med tydliga insatser för att skapa en mer hälsoinriktad vård och ett starkare nätverk i Norrtälje. Vårt arbete har byggt på tre centrala delar: förskrivare, aktivitetsarrangörer och allmänheten.

Förskrivare – Stärka kompetensen och skapa trygghet - Hösten 2024 inledde vi med att informera om Socialstyrelsens uppdrag och FaR:s betydelse i omställningen mot ett mer hälsofrämjande arbetssätt. För att ge er

förskrivare rätt verktyg och stöd erbjöds i våras en kostnadsfri utbildning i motiverande samtal (MI) via KSON. Utöver detta kompletterades insatserna med digitala utbildningar och inspirationsdagar. Syftet har varit att öka kunskapen, skapa trygghet i arbetssättet och därigenom öka antalet förskrivna recept.

Aktivitetsarrangörer – Bygga nätverk och kvalitetssäkra utbudet -Parallellt har vi arbetat nära kommunen och civilsamhället för att stärka och kvalitetssäkra utbudet av aktiviteter. Detta har resulterat i flera nya certifierade aktivitetsarrangörer i Norrtälje. En viktig del i detta arbete har varit utbildningarna som Farledare.se höll i, vilket gav arrangörerna den kompetens som krävs för att möta deltagarnas behov. För att göra det enkelt att hitta och samordna aktiviteter skapades en plattform på KSON:s hemsida där alla arrangörer samlas. Denna sida uppdateras regelbundet och fungerar som en central punkt för både förskrivare och invånare.

Allmänheten – Sprida kunskap och inspirera till hälsa - Under hösten har vi lagt stort fokus på att nå ut till allmänheten med information om vad FaR innebär och varför fysisk aktivitet är så viktig för att bevara hälsan. Genom riktad marknadsföring i media och via monitorer på Flygflyren har vi ökat synligheten och inspirerat fler att ta del av möjligheterna som FaR erbjuder.

Resultat och framtidstro - Siffrorna visar en stadig ökning, vilket är ett tydligt tecken på att vårt arbete ger effekt. Med fortsatt gott samarbete är vi på god väg att nå vårt långsiktiga mål: 2000 förskrivna recept i Norrtälje år 2027. Jag vill rikta ett stort tack till er alla för ert engagemang och samarbete under året. Nu blickar vi framåt mot nya möjligheter, fortsatt samarbete och fortsatta framsteg. Tveka inte att höra av er om ni har frågor, idéer eller behöver stöd – tillsammans gör vi skillnad!

Ett innehållsrikt nyhetsbrev går mot sitt slut, nästa nyhetsbrev skickas ut i februari 2026.

God Jul och Gott Nytt ÅR!

Anna och Lana

MAS och MAR, Sjukvård och Omsorg i Norrtälje

Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON)

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Anna Wahlgren 0176-712 20 anna.wahlgren@norrtalje.se

Medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR) Lana Berglund 0176-28 41 20 lane.berglund@norrtalje.se